

El port de Pals, a Castella

Presenten en un congrés internacional a Salamanca més proves que el viatge de Colom va poder sortir del Baix Empordà

Un ambaixador italià parla el 1501 d'una carta nàutica que situaria el port a 700 milles de Granada

Que Cristòfor Colom era català i que va sortir rumb a Amèrica des del port de Pals (Baix Empordà), i no de Palos de la Frontera, són dues teories defensades des de fa anys pel Cercle Català d'Història

[<http://www.cch.cat/php/lis.php?fx=cat&fy=1>] i que avui defensaran, amb tota la documentació recopilada, a Salamanca. Allà, a la seu de la prestigiosa universitat, els investigadors Eva Sans i Joaquim Ullan, president de l'associació, oferiran avui dues ponències en el marc del simposi Transformaciones religiosas y de visión del mundo. Cambios y continuidades, presidit per Elio Masferrer Kan, de l'Escuela Nacional de Antropología e Historia (INAH-ENAH) de Mèxic, programat dins el 56è Congrés Internacional d'Americanistes [<http://ca2018.es/inicio/>], que se celebra cada tres anys a cada continent.

Una participació que no ha passat desapercebuda en ple feu castellà, sobre la qual alguns mitjans de comunicació espanyols ja s'han encarregat de generar polseguera. I això sense dir que, com recorden des del Cercle Català d'Història, és la segona vegada que participen en aquest congrés –la trobada internacional més important d'àmbit mundial d'investigadors centrats en la història d'Amèrica, que es remunta al 1875–, després de passar per Viena el 2012. En aquesta ocasió, durant els cinc dies que dura el congrés, hi passaran 5.000 experts de 58 països diferents.

“Som a Salamanca per rescatar de l'oblit el paper de Catalunya en l'anomenada Descoberta d'Amèrica i per aportar les proves que demostren que aquest primer moment de contacte entre els dos mons i les dues cultures fou pacífic i de respecte mutu amb Cristòfor Colom. El maltractament als indis vingué promogut pels enemics de Colom i els seus”, avancen Sans i Ullan.

A banda d'exposar la teoria sobre la catalanitat del descobridor i la campanya de manipulació “perpetrada per la cort castellana”, la participació del CCH destaca per l'aportació de noves proves, entre altres aspectes, referents al port de Pals com a punt de partida del primer viatge rumb a Amèrica. Al congrés porten com a prova un document conegut però que no ha tingut rellevància fins ara: la carta d'un ambaixador italià enviada el 1501 des de Granada al duc de Venècia, en la qual explica que ha aconseguit una còpia d'una carta nàutica del mateix Colom a l'escola de navegació de “Palos”. “Diu que li costarà fer-li arribar perquè hi ha 700 milles de distància, i entre Granada i Palos de la Frontera no hi ha aquesta distància, sinó unes 200 milles aproximadament... en canvi amb Pals coincideix. Cadascú que prengui les seves conclusions”, remarca Eva Sans, que ha tingut la col·laboració de la mateixa Facultat de Nàutica de la UPC de Barcelona. Una prova més que s'afegeix a les moltes que fa temps que corroboren que, si més no, Pals gaudia, antigament, de port. En una cita del mateix Colom, subratlla Sans, ja s'indica que ell esmenta que ve a “una vila de «port de mar», com era Pals, i no fluvial, com sí que era Palos de la Frontera”.

Joaquim Ullan, per la seva banda, defensa que la història oficial sempre ha suposat que surt de Palos, però la descripció que es fa als documents d'aleshores no té res a veure amb el Palos que coneixem: “No era una ciutat reial ni estava fortificada, però Pals sí”.

Cal recordar que va ser l'historiador peruà Luis de Ulloa Cisneros, especialitzat en temes colombins, el primer

que va defensar en un Congrés Internacional d'Americanistes celebrat el 1930 la catalanitat de Cristòfor Colom.

Publicat a:

-El Punt Avui. Girona 20-07-2018 Pàgina 50

Font del document: <http://www.elpuntavui.cat/cultura/article/19-cultura/1435300-el-port-de-pals-a-castella.html>